Miljø & Biodiversitet
J.nr. 20-1261-000004
Den 15. juli 2020

Høringsnotat vedrørende udkast til bekendtgørelse om jordbundstypeklassifikation

Udkast til ny bekendtgørelse om jordbundstypeklassifikation har været i ekstern høring i perioden fra den 4. juni til den 24. juni 2020 hos en bred kreds af myndigheder og interessenter. Udkastet til bekendtgørelsen har i samme periode været offentliggjort på høringsportalen.dk.

Landbrugsstyrelsen har modtaget 2 eksterne høringssvar med bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet.

Høringssvarene er indsendt af følgende høringsparter:

- Bæredygtigt Landbrug
- Landbrug & Fødevarer

I det følgende gennemgås disse bemærkninger. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på høringsportalen.

1) Udtagning af jordprøver

Landbrug & Fødevarer bemærker, at når der er fejl i jordbundstypekortet, så burde det ikke være for landmandens egen regning at foretage prøveudtagningen. Landbrug & Fødevarer mener yderligere, at det er en skærpelse, at der skal udtages en prøve for hver 5. hektar på hver mark. Hidtil har der skulle udtages to jordprøver på en 10,2 ha mark, nu skal der udtages tre jordprøver. De anfører, at dette er en unødig stramning, der medfører en større udgift for landmanden.
Desuden bemærker Landbrug & Fødevarer, at der af bekendtgørelsen ikke fremgår bestemmelser for det tilfælde, at man ønsker at tage jordprøver i underjorden for at få en "JB 4.2" med en JB 6-norm. Landbrug & Fødevarer spørger til, hvordan det skal gøres, eller om det ikke er muligt inden for reglerne.

Bæredygtigt Landbrug bemærker, at Internet Markkorts jordbundstypekort er meget overordnet og ikke retvisende og i visse situationer direkte forkert og kortet er derfor kun kan være vejledende. Bæredygtigt Landbrug mener, at det bør være sådan, at man som udgangspunkt som landmand bør kunne bruge sin viden om egen jord, og at ældre teksturanalyser bør kunne anvendes, da dette ikke ændrer sig. Bæredygtigt Landbrug bemærker, at det virker bagvendt at pålægge lodsejeren at bevise, at den overordnede og ikke retvisende kortlægning er forkert.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:
Landbrugsstyrelsen anerkender, at der er visse usikkerheder knyttet til det anvendte jordbundstypekort, som er udarbejdet af Aarhus Universitet. Kortet er udarbejdet på baggrund af statistiske metoder ved anvendelse af alle tilgængelige punktobservationer af jordens tekstur (ca. 55.000 punkter) samt en række miljødata, såsom jordartskortet, landskabselementkortet og Danmarks højdemodel. Der vil derfor være tale om et kvalificeret skøn af jordtypen. Det anvendte Jordbundstypekort (fra 2019) er en klar forbedring i forhold til det tidligere jordbundstypekort, som frem til 2014 udgjorde grundlaget til fastsættelsen af jordtyper.

Landbrugsstyrelsen • Nyropsgade 30 • 1780 København V
Tlf. 33 95 80 00 • EAN 5798000877955 • mail@lbst.dk • www.lbst.dk

Den enkelte virksomhed kan vælge at benytte Jordbundstypekortets angivelse eller vælge en anden jordbundstype, hvis denne kan dokumenteres. Det fremgår af gødskningslovens § 14, stk. 1, at det er for virksomhedens egen regning, at prøveudtagningen foretages. Denne form for korrektion og tilhørende krav til dokumentation anvendes i øvrigt på flere områder i kvælstofreguleringen bl.a. i forhold til forhøjet udbytte.

Hvis en virksomhed ønsker at fravige den fastsatte jordbundstype, er der ikke fastsat krav om, hvor ofte der skal udtages jordprøver, da jordtypen ikke ændres over tid. Det betyder, at ældre jordprøver kan anvendes til at dokumentere en anden jordtype, end der fremgår af jordbundstypekortet.
Landbrugsstyrelsen skal præcisere, at det i bekendtgørelsen om jordbundstypeklassifikation er angivet, at det er pr. påbegyndt femte hektar, at en jordprøve skal udtages. Dette har også tidligere været bekendtgjort i bekendtgørelsen om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2019/2020, hvor reglerne om udtagning af jordprøver har fremgået tidligere. Dermed er der tale om en overførsel af reglerne fra den gældende gødskningsbekendtgørelse til bekendtgørelsen om jordbundstypeklassifikation.
Der vil derfor være tale om, at der skal udtages tre jordprøver, hvis man har en mark med 10,2 ha. I vejledningen om gødsknings- og harmonireglerne har Landbrugsstyrelsen vejledt ift., at der skal tages prøver for hver femte ha., hvor der er givet et eksempel på en mark på 100 ha, hvor der mindst skal tages 20 jordprøver. For at få præciseret den praksis, hvormed jordprøver skal udtages, vil Landbrugsstyrelsen justere afsnittet om udtagning af jordprøver i vejledningen, således at det fremgår, at det er pr. påbegyndt femte ha., at jordprøverne skal udtages.
I forhold til, hvis man ønsker at tage jordprøver i underjorden, vil Landbrugsstyrelsen præcisere, hvordan dette skal gøres i den kommende vejledning om gødskning og harmonireglerne for planperioden 2020/2021.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

2) Indtegning af prøveudtagning

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der er krav om, at prøveudtagningen skal indtegnes på markkort. Denne indtegning burde kunne erstattes af GPS-koordinater.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:
Kravet om indtegning på markkort har til hensigt at gøre det muligt for Landbrugsstyrelsen at efterprøve prøveudtagningen og dermed kontrollere jordbundstypen. På nuværende tidspunkt kan GPS-koordinater ikke erstatte indtegning på et markkort. Landbrugsstyrelsen er dog åben for nye dokumentationsmuligheder, som stemmer overens med den måde, som jordprøverne tages på i praksis. Landbrugsstyrelsen indgår derfor gerne i en dialog med Landbrug & Fødevarer om en fremadrettet løsning, hvor GPS-koordinater kan udgøre endnu en mulighed for landmanden til dokumentation af prøveudtagningen.

Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til ændringer.

Landbrugsstyrelsen • Nyropsgade 30 • 1780 København V
Tlf. 33 95 80 00 • EAN 5798000877955 • mail@lbst.dk • www.lbst.dk